

ANNABI ELISHA

The history of the prophet Elisha in Kyanga as recorded in the books of the prophets: 2 Kings 2:19-25, 4:1-6:7.

Kirina Takada fadibi

Elisha dabodabo farashinana

Fara ginaa gūna fi Elishani: Waado zɔnadi! Wo fara bii gifana nɔɔ laaka n wà. Ì i ye ba ndaba, ì cere bata fɔkan keba. Ye ì kè: À wishi ka fe dereelu à nuzɔmani. Ye wò nùzɔ'ini. Ì yà ikpakolu, ye ì wishi ginaa kàlu ì kè: Zɔnadi kè a i ginaa baanikè. Í ginaa ba nua gaa koo cere fɔkankebadizɔ mɔnɔba. Ye i ginaa kè nɔɔ hari bece laaka Elisha fi.

Ka Elisha bɔ̀ gube, ibi yaa Beteli. Lootoo ka ibi taa jerema, ye ni kena bɔ̀ faralu, à ì sùsɔ̀ à fi'ini: Mibarananadi, yaa! Mibarananadi, yaa! Ì sòri ì werɛgifa'àma, ì à laalikè Zɔnadi tɔzɔ. Ye lahoolusɔ̀na bɔ̀ akɔ̀kpɛlu guda fia, à ni keefia awerefiadzɔnɔ̀ jèjè. Ka Elisha bɔ̀ gube, ì yà Kaameli, ye ì cèè ì yà Samaria.

Gyãa yɔ̀nɔ̀ tɔ̀ɔ̀ yã

Annabina gandu gūkeɛ nɛɛ sɔ̀ Elishama ì kè: Ma zã ka bii n zɔ̀kɛda gà. N dɔ̀ n gū ginaa wohumà Zɔ̀nadini. Ì findekpada bi nua ma ni nigɔ̀ni fiaa shiteɛji a zɔ̀na. Ye Elisha fi'ini: Bó ye n waaji mà ke'nni? Bó ye n zɔ̀ n kpɛlu? Ì kè: Mani n zɔ̀kɛda, yɔ̀nɔ̀ ka bii tɔ̀ɔ̀lu gube baashi mába fɔkan zɔ̀ba. Ye Elisha kè: Bɔ̀ gufuma, n fe gegena lalulalu n tarakedinama pai, inaba ke

jĩmba, ò gè kpèlu ò kpèle ta'ama kũni n ninazò, ò yõno ka fenano, fèe ka nà fà ò di duna.

Ye negũ ginaa kpète ò bò ò gu, ò yà ibi kea laale. Ì gè kpèlu kũni a ninazò ò kpèle tà, àbi fèe dɔ'ini, ye ibi yõno kakaalu. Ka fenano fà pai, ò fi a ni duuni ina fèe dɔ, ye ò ke'ini fèe ba bii mɔno, ye yõno ginaa dùce kap. Ì yà ò fi Ladu gũ ginaani, ye Ladu gũ ginaa kè: Yaa ò yõno ginaa sunke, ò findebuzò, nni kũni n ninazò à fɔbi kũni ò kutuuzò ka gbèegũ.

Elisha Sunemu negũ ni kpetenaa

Dikèedi Elisha yà Sunemu. Negũ tɔnadi kee bii gube, ò ò kankankè ina fɔbi a wei, ye ò bì. Zaa looto bæe àna gè gube, ita sori ina fɔbi gube. Ye negũ tɔnadi ginaa fi a zãni: Ma dõ gũ ginaa ka tà gè lè lootopai Ladu gũmi ka bii duna. Wò kpe jĩn bu wo kpe musu, wò karaga di'ini gube kũni taibuzò kũni guruzò kũni fitilazò. Ina nù wo waaji, ò icea gube.

Dikèedi ka Elisha nù gube, ò òce a kpe ginaalu, ò biilu wucena. Ye ò fi a zokeda Gehazini. Sunemu negũ ginaa shishi. Ka ò ò shishi, ye ò nù ò dùce Elisha watalu. Ye Elisha fi Gehazini: Fi'ini ò dènebù ò fɔ lena kèwoni pai. Bó ye ò waaji wò ke'ani kĩn? Ì waaji wò a yãfi kirinia koo dèbukedana watalu? Ye negũ ginaa kè: Biina ma kwaace fɔkan bai karaamaniba. Ka negũ ginaa bò, ye Elisha kè: Bó ye wò ke'ini? Ye Gehazi w'ini ò kè: Iba ni nigõni zɔba, ye ò zã jidakè. Ye Elisha kè: Ò ò shishi. Ka ò ò shishi, ye ò nù ò dùce kpèlema. Ye Elisha fi'ini: Wè dèree mɔkalaale ò ni

nigõni kpaa n laluma. Ye negũ ginaa kè: A'a Ladu gũ ma zɔnadi, m̃ba bishẽjẽ mani n zɔkɛdaniba.

Ye negũ ginaa gbishekè. Ka wẽe cì, ì ni'ì nigõni laaka Elisha fi'ani. Ni ginaa gbãdakũ. Dikɛedi ì yà ì a djii lì laace fɔmɔɔkɛdana gu. Ye ì fi a djii ginaani: Ma mii! Ma mii! Ye ì djii ginaa fi a dikinakɛdani: Ni ginaa shite ò yaa'izɔ ì dõɔni. Ka ì ì shite ì yà'izɔ ì dõɔni, ye ì dõɔ ginaa ì ì shite ì kpà a gbema. Ka usõɔ bùru buden, ye ì gà. Ì shia'izɔ Ladu gũ ginaa kpɛlu, ì ì wuce ì wucebɔɔma, ye ì bò ì kpɛle tà'ima. Ì ì zā shishi, ye ì ke'ini: Dikinakɛdana duu damani kũni farigaazɔ. Ma waaji mà yaa Ladu gũ ginaa gu kyãakyãa. Má cia bece. Ye ì ì làlu ì kè: Bɔyãaji mbi yaa ì gu cece? Ba mɔ dɛrɛe koo usãdin ceceba. Ye negũ ginaa kè: Fɔkan ba biiba. Ì kaahu ìri farigaani ì shia'ima, ye ì fi a dikinakɛdani: Ñ ì le kũ wò yaa. M̃ba duceba, sai mà fi'nni baashi. À dò jerema à yà Ladu gũ ginaa gu Kaameli kasa miima. Ka Ladu gũ ginaa ì ì wà sàa, ì fi a zɔkɛda Gehazini: Sunemu negũ wa, ibi nua lele! Bashi ò yaa ò da'ile, ò ì lalɔ, inaa baani kũni ì zãzɔ kũni ì nizɔ. Ye negũ ginaa wì'ini ì kè: Baani! Ka ì bùru Ladu gũ ginaa gu kàsa ginaa musu, ye ì ì kũ ì gbema. Ka Gehazi nù ɔkpaaji'iji, ye Ladu gũ ginaa kè: Ñ ì tu gube. Ì zũn wùri, ye Zɔnadi dùdumani, ici ì yã fimaniba. Ye negũ ginaa kè: Ma zɔnadi, ma ni nigõni làlu'mma koo? Maci ke m̃ba ma tokpaba dee?

Ye Elisha fi Gehazini: Tɔgɔɔ dakũ ò kũ. Ma gyaa shite ò bashi. Nna dɛkɛrɛke gũkɛezɔ, m̃ba hookpa'iniba. Gũkɛe nà hookpà'nni kīn, m̃ba wiba. Yaa ò ma gya ginaa di ni ginaa wereluma. Ye ni ginaa dõɔ kè: Kũni Zɔnadi biinaazɔ kũni n biinaazɔ mába yaa n

badiba. Ye ì b̀̀ ì d̀̀'ima. Gehazi yà à watalu ì yà ì gya ginaa d̀̀ ni ginaa wereluma, amaa ici v̄inakɛba, ici f̀kan kɛba. Ye Gehazi c̀̀̀ ì yà ì dà Elishalɛ, ì ke'ini: Ni ginaa ci kpetɛba. Ka Elisha b̀̀ru kpe ginaa gu, ì ni ginaa wà wucena a wucebɔɔma ge. Ye ì g̀̀ ì kpele tà, ì wotukè Zɔnadima. Ye ì wùcɛ ni ginaama. Ì lɛkà ì lema, ì werɛkpɛtɛ ì werɛlu, ì ɔ̀nàna ì ɔ̀nama, ì laludì'ima hari ì duwɛrɛ fà. Elisha kpɛtɛ'ima, ibi taa kpe ginaalu, ì yà gulele ì c̀̀ gule, ye ì c̀̀̀ ì laludì ni ginaama m̀̀̀. Ye ni ginaa tisokè tara ɔ̀ɔfia ì a wɛrɛ g̀̀. Ye Elisha Gehazi shìshi ì ke'ini: Sunemu nɛgũ ginaa shishi. Ka ì ǹ̀, ye Elisha fi'ini: Ì n ni shite. Ì g̀̀ ì kùcɛ ì gbɛ kutu ì wùcɛ'ini, ye ì a ni ginaa shìtɛ ì b̀̀'izɔ.

Annabina gandu f̀bina yã

Elisha yà Giligali. Looto bɛɛ nɔɔ g̀̀̀ cɛrɛ ginaalu. Annabina bii dakũna ì watalu, ye ì fi a zɔkɛda ginaani: Luguda ashi deece. Duu ku annabinanɔ̀ni. Ka à gũkɛɛ yà du f̀na t̀ɔ̀ji jɛfuulu, ye ì z̀̀ kpáta shɛ muma. Ì ì ni b̀̀bɔ ì kà a tɔ̀gɔ̀ fà. Ka ì c̀̀zɔ, ye wò kàsukasɛ wò kà duulu, gũkan ci d̄ɔ laaka ì biiba. Ka wò du ginaa k̀shi gũnanɔ̀ni àna f̀bizɔ, ka à d̄̀ à mà, à dindà à k̀: Ladu gũ, gaa bii luguda ginaalu. Ye àci f̄ɔ à b̀ba. Ye Elisha k̀: À burodi wicici shite à nuzɔ. Ye ì k̀shi ì kà luguda ginaalu ì k̀: Kishi'àni àna bi. Ye f̀ v̄ani ginaa ìncɛ luguda ginaalu.

Gũkɛɛ b̀̀ Baali Salisa ì ǹ̀ Ladu gũ ginaani kũni burodizɔ ka wò k̀ kũni f̀wɛrɛ farashinaazɔ guda keedu kũni kotokoli dɛrɛɛzɔ. Ye Elisha k̀: Kpa gũnanɔ̀ni àna su. Ye ì zɔkɛda ì ì làlu ì k̀: Gũnanɔ̀ gũ keesɔru, laala má bɛɛ dia'àni? Ì wì'ini ì k̀:

Kpa'ani àna su, zaaka Zɔnadi ke à sua, kutuna gbɛɛgūa. Ye ì dī'ani à sù kutuna gbɛɛgū laaka Zɔnadi fi.

Naama baanikenaa a kuturukɛɛzɔ

Naamami Suria kiri dēbukɛdana watalu. Ì kè mare a zɔnadini mɔɔ tɔnadimi, zaaka ì sabu Zɔnadi tù Suriana dēbuubi. Nigɔnimi dēbuulu, ye kuturukɛ ì ì lì. Lootoo ka Suria dēbukɛda gbādamɔdana yà Isra'ila cɛrelu yāa, à nifi kɛ kù, ye ì gbɛɛgū Naama nɛ dikinakɛda. Ye nifi ginaa fi a zɔnadi ginaani: N zā nà yaa annabi guu ka bii Samaria dè, annabi ginaa ì ì gbaa baani kūni ì kuturukɛɛzɔ. Ye Naama yà kiri gu ì kè: Nifii ka bō Isra'ila cɛrelu fi laale laale. Ye Suria kiri kè: Kpete n̄ yaa. Má takadakēa Isra'ilana kirini. Ye Naama anzarafu dākū kilo keekoori keesɔɔfia kūni wulaazɔ kilo kee'awokoori kūni gōbishɛna guda koori. Ì yà kūni takada ginaazɔ ka kiri kē Isra'ilana kirini mɔɔ. Takada ginaalu kiri kè: Ma takada lɛ lɛkpellekè kūni ma ibaa Naamazɔ, dun n̄ ì baanikɛmani kūni ì kuturukɛɛzɔ. Ka Isra'ilana kiri takada ginaa kyokè, ì a gōbishɛ gàra ì kàsu ì kè: Ladumi mani ka má tua gū nà gà koo mà tu gū nagū baani? Bɔyāaji ì gū ginaa dē ma gu mà ì gba baani kūni ì kuturukɛɛzɔ? À wà à wà dè, ibi ma lɛ tōa fa!

Ka Ladu gū Elisha mà Isra'ilana kiri a gōbishɛ gàra ì kàsu, ì lɛkpellekè'ini ì kè: Bɔyāaji n n gōbishɛ gàra n kàsu? Tu gū ginaa nà nu ma gu, i dōa annabi bii Isra'ila cɛrelu. Ye Naama gè a bisagurulu, ì yà ì dùcɛ Elisha kpe kpelema. Ye Elisha gū dē'ima ì kè: Yaa n̄ n ginda sūtē Urudū iwi tara sɔɔfia, n duwɛ cēea ina

cì a gurubi wasawasa. Ye Naama zūn fà, ibi yaa ì kè: Mabi waa ì bɔa a kpɛlu ina nu ina duce ma watalu, ina Zɔnadi a Ladu shishi, ina ɔnamama, ma kuturuke ginaa inceɛ? Damasaku gooruna Abana kūni Faapaazo i nɔɔkɛɛ ci kpa Isra'ila gooruna ilaba dee? Má fɔa mà ma ginda sūtēsūtēlu gube mà gbɛɛgū wasawasaba dee? Ye ì cēɛ zūmfanaazo, ibi yaa.

Ye ì ibana nù ì gu à kè: Baaba, annabi ginaa nà fɔ azu dà'nni yāa, mba keaba dee? Laaka ì fi'nni ò n ginda sūtē iwi, n gbɛɛgūa wasawasa, bɛɛ ye mba fɔabaa? Ye ì yà ì a ginda sūtēsūtē Urudū iwi hari tara sɔɔfia laaka Ladu gū ginaa fi'ini. Ye ì duwere cēɛ ì cì a gurubi wasawasa du jingi jīn muzɔ. Ye Naama kūni a ibanazo cēɛ à yà Ladu gū ginaa gu pai, ì dùce ì watalu ì kè: Ma dō bece Ladu ba bii gukeelu dunialuba, sai Isra'ila Ladu Gbaa ka mani n zɔkeda ma nùzɔ lee shi. Ye Elisha kè: Kūni Zɔnadi ka má bii ducena ì watalu biinaazo mába shiaba. Naama ì ì kankankè ina shi, suka bɛɛzɔ ì jè shiiji. Ye Naama kè: Nnaaci shiba, mani n zɔkeda ma gba jere mà āatē shite farigabisa asu fiaa, zaaka mába sāmaka zɔnadi keema mɔnɔba, sai Zɔnadi. Zɔnadi surukemani kūni fɔ leezɔ. Ma kiri nà gè kuceɛji Limɔni ì kpɛlu mɔnɔ ma ì kpà, mana kùce'izɔ Limɔ kpe ginaalu, Zɔnadi nà surukemani kūni fɔ ginaazo. Ye Elisha fi'ini: Buru kpe baani!

Ka ì dō jerema, ì tà jīn, ye Ladu gū Elisha zɔkeda Gehazi laasaabukè ì kè: Ma zɔnadi tù Suria gū Naama bi yaa kakaji, fɔ ka ì nùzɔ ici shiba. Kūni Zɔnadi biinaazo má dɔa ì gbɛema mà fɔkɛ shi'ima. Ye Gehazi dō Naamama. Ka Naama wà ì dō'ama baazo, ye ì bɔ a bisagurulu, ibi ì dāa. Ka ì bùru, ye Naama ì ì làlu ì kè: Baanii? Ì wì'ini ì kè: Baani. Ma zɔnadi ye ma dē'mma,

ì ke annabina gandu jingi fia kena ye b̀ Efaraimu bena cere gukasanadilu à ǹ a gu bece. Ǹ à gba anzarafu kilo keefia k̀ni g̀bisheez̀ guda fia. Ye Naama k̀: Anzarafu kilo keeshii shi. Ì ì kankank̀ ì k̀'ini asaasalu guda fia k̀ni g̀bisheez̀ guda fia. Ì kp̀ a iba fiaama, ye à sh̀te à k̀ Gehazini watalu. Ka à b̀ru Elisha wei kasaama, ye Gehazi f̀naǹ sh̀'ama ì k̀ a kp̀lu, ye ì g̀naǹ dà à ỳ. Ka ì ỳ ì d̀ce a z̀nadi Elisha gu, ye Elisha ì ì l̀lu ì k̀: Gehazi, maa n ỳ? Ì ẁ'ini ì k̀: Mani n z̀keda, maci yaa gukamba. Ye Elisha fi'ini: Ka nig̀ni ginaa b̀ a bisagurulu, ibi n d̀a, nci d̀ ma nanii bii'nz̀ gubeba dee? Anzarafu koo g̀bishena shina'ama din leba, koo k̀ kpena koo inabi'i kpenaz̀ koo tambuna koo dina koo nig̀ni k̀ni nẽgũ z̀kedana. Naama kuturuke gbeeg̀'anni k̀ni n benaz̀ hari dipai. Ka ì b̀ Elisha gu, ye kuturuke ginaa t̀ima fu du abuz̀.

M̀ni kpetena i musu

Annabina gandu g̀ke fi Elishani: Guu ka wota dakũ'nz̀ ẁ, ì k̀woni j̀n. Ẁ yaa Urudũ, wo g̀k̀n shika kasu, wó wo dakũkpe bu gube. Ye Elisha k̀: À yaa. Ye à g̀ke k̀: M̀ba yaawoz̀ba dee? Ì ẁ'ini ì k̀: Má yaa. Ye à ỳ ledule. Ka à b̀ru Urudũ, àbi ak̀ angaa. Ka à g̀ke bi shika angaa, ye ì m̀ni b̀ ì s̀te iwi putum, ye ì ù Elishani ì k̀: O'o z̀nadi, ma m̀ni ginaa arok̀mi fa! Ye Ladu g̀ ginaa k̀: Maa ì s̀telu suusu? Ka ì m̀'ini,

ye Elisha akɔ angà ì zù iwi gube, ye mɔni ginaa kpète i musu.
Elisha kè: Shite! Ye gũ ginaa ɔɔbò ì kũ.